

Детска градина "Незабравка" – с. Горна Митрополия, общ. Долна Митрополия
ул. "Васил Априлов" №6, тел. 0878741512, e-mail: dg_nezabravka@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

Директор:

/ Ц. Георгиева /

Заповед № 149 / 10.09.2025

**МОДЕЛ
ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В
ПЕРИОДА НА
АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ
ДЕТСКАТА ГРАДИНА**

/ неразделна част от Правилник за дейността на ДГ „Незабравка„/

ДГ“ Незабравка“ – с. Горна Митрополия е място за щастливи деца, спокойни родители и усмихнати и компетентни учители, които заедно вървят ръка за ръка в името на цялостното развитие на детето.

Девизът на екипа на ДГ „ Незабравка“ е „ Учители и родители – заедно за физическото и емоционалното благополучие на детето“.

Понятието“ адаптиране „ означава „ приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда и обкръжаващите условия.“ Адаптирането на детето към условията на детската градина е процес свързан с действията и реакциите на трите страни в процеса на взаимодействие: учители, семейство и дете. Успешното адаптиране на детето предполага възрастните в лицето на детската градина и семейството да се включат активно и да подпомогнат този процес.

ДГ „ Незабравка“ има актуалната задача да оптимизира взаимодействието между детската градина и семейството и да предложи такива форми и средства на сътрудничество, които да се основават на взаимно доверие, подкрепа и спокойствие .Реализирането на тази задача предполага проучване на представите на родителите и използването на действия и отношения, които да са в полза на детето и неговото благополучие и развитие. Целенасоченото взаимодействие осигурява единен подход в разкриването и опознаването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна коректна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение .Особено важно за нас е да знаем как се възприема възпитателно – образователната дейност в детската градина, какви са техните очаквания, препоръки, в какви насоки биха искали да им помогне детската градина, от какво са доволни или недоволни.

Излизането от семейната среда и срещата с новата, непозната социална среда е част от живота на детето. Тръгването на детска градина е важно събитие за малкото дете, защото е свързано с цялостна промяна в живота му и попадането му в нова среда – материална, социална, обществена и природна. За безболезнена и бърза адаптация към тези промени много е важна предварителната подготовка на детето в семейството. Именно семейството има най – голямо влияние върху развитието и възпитанието на детето. В семейството се поставят основите на нервно – психическото, физическото и емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за самообслужване, за поведение и общуване. Родителите в най – голяма степен може да допринесат за бързата адаптация на детето си, когато са убедени в способността на детето да премине през този етап. Тази убеденост носи увереност и емоционално спокойствие както на тях, така и на децата.

Детската градина като институция изпълнява националните образователни политики. Цялостната дейност и всички практики в нея са законово регламентирани, научно обосновани, професионално практикувани и институционално контролирани. Именно детската градина е инициативен фактор във взаимодействието с родителите. Законът за

предучилищно и училищно образование определя родителите като участници в образователния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между семейството и детската градина се осъществяват чрез разнообразни средства като индивидуални консултации, срещи с родителите, обучения, тренинги, анкети, разговори, присъствие в

• педагогически ситуации, празници, тържества и други режимни моменти. Родителите са длъжни да участват в процеса на изграждане на навици и умения на детето, да се осведомяват за приобщаването му към социалната среда на детската градина и постигнатите резултати от възпитанието и обучението. Ролята и задължението на детската градина е не само да отглежда и възпитава, социализира и обучава детето, но и да даде модели, които и родителите да усвояват и прилагат с оглед постигане целите на предучилищното образование. Подготовка на детето за училище. Важно за педагозите от ДГ „Незабравка“ е индивидуализирането и оптимизирането на това взаимодействие. Затова смятаме за нужно да получаваме информация за:

- структурата и съдържанието на семейните отношения и статуса на детето в семейството;
- семейната атмосфера и емоционалното благополучие на детето у дома;
- нивото на знания и умения, проявени интереси и способности на детето до постъпването му в детската ясла / градина;
- здравословното състояние на детето;
- предпочитани и неpreferирани храни; начин на хранене, вредни навици и др.

На родителите даваме възможност да се запознаят предварително с детската градина, работещите в нея педагози и помощник възпитатели; дневния режим; предлаганите образователни стратегии и практики; да се информират за храненето и медицинското обслужване на детето. По този начин се повишава ефективността на позитивното и ползотворно сътрудничество и се стимулира взаимното допълване в изпълнението на социалните роли и функции на семейството и детската градина. Това води до много положителни моменти за всички: деца, родители и учители. Ето някои от по – важните според нас:

За детето:

- облекчава се адаптацията на детето при прехода от домашна обстановка към условията на детската градина;
- засилва се чувството за сигурност и емоционален комфорт;
- стимулира се активността и индивидуалната изява;
- стимулират се уменията за общуване и социализация на детската личност;
- развиват се речевите умения и се преодоляват дефицити в общуването, говора и социалната реализация;

•обогатява се познавателния и социалния опит.....

За родителите:

- разбират по – добре своите деца, сравнявайки ги с техните връстници;
- овладяват конкретни способности за общуване с децата в разнообразни дейности;
- приемат от нова позиция работата на педагозите, засилва се доверието към него;
- опознават съдържанието на педагогическия и на ежедневието в детската градина;
- повишават своята педагогическа компетентност и я пренасят в къщи;
- обменят информация не само с педагога, но и с другите родители;
- укрепват родителската общност като важна институция.

За педагозите:

- използват идеите, знанията и личния опит на родителите за обогатяване живота на групата;
- има стимул за търсене и прилагане на различни стратегии за общуване с родителите и техните деца;
- разбира по – добре децата , опознавайки близките им;
- осъществява взаимен обмен на информация с родителите за индивидуалните особености на децата;
- използва непосредствената помощ на родителите в осъществяването на педагогическия процес;
- разчита на съдействието на родителите при възникване на проблеми, инциденти, въпроси и др.
- разчита на съдействието и подкрепата на родителите при организиране на тържества и други инициативи от живота на детската градина.

В тази връзка взаимодействието между детската градина и семейството трябва да се усъвършенства, за да се убедят родителите в професионализма и грижата на екипа на детската градина в името на развитието и благополучието на децата. Главната ни цел е да убедим родителите, че при нас децата се развиват и живеят щастливо.

В ДГ“ Незабравка“ дневния режим е следният:

06,00 – 08,30 Прием на децата и утринна гимнастика

08,30 – 09,00 Закуска

09,00 – 12,00 Педагогически ситуации, игри и занимания на открито според времето, дейности по интереси, разходки

12,00 – 12,30 Обяд

12,30 – 13,00 Тоалет и подготовка за сън

13,00 – 15,00 Следобеден сън

15,00 – 15,30 Тоалет и обличане след сън

15,30 – 16,00 Следобедна закуска

16,00 – 17,00 Педагогически ситуации, дейности по интереси и игри

17, 00 – 18,00 Занимания по избор и изпращане

В ДГ“ Незабравка“ работи една яслена група .Постъпването на децата се започва от 1 г. и 7 м.. В детската ясла се осъществяват грижи за ранно детско развитие в няколко области: здраве и двигателно развитие, познавателно развитие, личностно – емоционално и социално развитие, езиково и комуникативно развитие,

Детската градина работи с две групи деца: 3-4г. и 5 – 6 г. деца.

Занималните в групите на детската ясла и градина са организирани така, че средата и обстановката в тях да създава условия за развиване на детето и обогатяване на неговия познавателен и социален опит във всеки момент на учене чрез игра, споделяне и реализация на индивидуалните му способности.

При постъпване на детето на детска ясла / градина в него трябва да се формират нови условнорефлекторни връзки, тъй като се нарушава създадения в семейството до този момент динамичен стереотип на поведение, хранене, дейност. При отделните деца в зависимост от индивидуалните особености и възрастта процесът на адаптиране е по – бавен. Именно тук е ролята на медицинските сестри и педагозите, работещи в детската градина в сътрудничество с родителите да направят по – безболезнена адаптацията на новоприетите деца.

Раздялата с майката се преживява болезнено от почти всички деца при постъпването им в детско заведение. Практиката от нашия опит показва, че има деца, които се приспособяват веднага, а други по – продължително време – от 2 до 4 месеца след постъпване в детската градина .Приспособяването на децата е естествен процес, присъщ на всеки жив организъм, чрез който става уравновесяване с околната среда. Приспособяването на детето е и социален процес и в него има роля личния опит на детето и подготовката му от семейството.

В ДГ „ Незабравка“ се прилагат множество подходи , като индивидуален подход към всяко дете и активни грижи за новопостъпилите деца, особено в периода на адаптация.

ДГ „Незабравка“ даваме следните препоръки:

•За родителите:

Още преди постъпването в детската градина трябва:

-Да направят предварително посещение в детската градина: да се запознаят с материалната база; с образователната среда в групата; с дневната организация на дневния режим; празници, тържества; задължителни изисквания и правила към родителите.

-Два – три месеца преди постъпването да се следва дневния режим и храненето на детската градина.

-Предварително да се започне подготовката на детето към изискванията на новата среда.

-Да се формират у детето положителни нагласи и представи за детската градина; да се говори за ходенето на градина с радост и насърчаване; с положителни чувства и емоции.

- От полза за детето е да му е показано нагледно какво е детска градина.

-Раздялата в детската градина трябва да е кратка и насърчаваща детето. Най – добре е родителят сам да си изработи ритуал за раздяла, който да следва стриктно и ежедневно. Ритуалът ще направи родителят по – уверен и тази увереност ще се предава на детето.

-Родителите своевременно и ежедневно е необходимо да се информират и консултират за адаптирането; постиженията и поведението на детето; да споделят своите впечатления и наблюдения с персонала.

•За детето:

-Детето може да посещава детската градина в началото само определени режимни моменти за 1 час, като времето на пребиваване постепенно се увеличава. Препоръчваме първите 1 – 2 седмици детето да посещава до обяд, понеже по наши наблюдения по – трудно се адаптират към следобедния сън и по това време детето е тревожно и често плачът му не може да се успокои;

-Целодневният престой на детето да е по – кратък в периода на адаптация;

-Препоръчително е по възможност детето да наблюдава предварително и за кратко игрите на другите деца в групата;

- Да е приучено да ползва гърне или тоалетна, в зависимост от възрастта си; да дава сигнали за ходене до тоалетна;

- Да има елементарни умения да държи лъжица и чаша;

- Да консумира разнообразно приготвена храна – трикомпонентно обедно меню;
- Да е прекратило ползването на биберон поради липса на необходимите хигиенни изисквания за това в детската градина;
- Ползването на памперс да е прекратено;
- Да пие от чаша;
- Да има опит в общуването и в непозната среда;
- Да седи на детско столче;
- Да е дружелюбно към другите деца; да споделя играчки и предмети от бита;
- Да има елементарни умения за подреждане на играчки и др.
- Да умее да слуша музика и да изпълнява естествени движения на фона на музиката; да слуша приказки; да изпълнява указания;
- Може да идва в групата със своя любима играчка;
- Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно;
- Да се пада емоционалното му състояние и да се подхожда според него.

В детството емоционалното съзнание се обогатява, усвояват се ускорено ключови емоционални умения, формира се основата на емоционалната грамотност и се очертава формиращата се индивидуалност на детето.

Персоналът на детската градина:

- Възприема детето като най – висша ценност;
- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;
- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него и създава у детето усещането за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с родителите, детето, представя го на другите деца;
- Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете – гардеробче, легло, място на масите за хранене и обучение и запознава родителите с тях;

- Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения; материали, пособия и други.
- Организира и провежда дневния режим и учебния ден , като се съобразява с възрастовите и индивидуалните възможности на децата, техните потребности и желания .Осигурява разнообразие на дейности – образователни, възпитателни, почивка, игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Подкрепя и подпомага всяко дете когато изпитва затруднения, колебания и несигурност;
- Следи и възпрепятства агресивно поведение между децата, удряне, блъскане, щипане и други физически форми на агресия между децата.
- Поддържа спокойна , позитивна и приятна атмосфера на общуване и комуникация с децата, без напрежение и стрес;
- Използва цялата материално – техническа база за интересно, развиващо, обучаващо и забавно пребиваване на детето в детската градина;
- недопуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастност при наличие на проблеми и тревоги у децата;
- Не оставя децата без надзор и обгрижване;
- Дава на родителите своевременно и ежедневно информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на децата;
- Персоналът спазва професионална етика и отговорности, произтичащи от закона и длъжностната характеристика на всеки един служител на ДГ „ Незабравка“.

Всяка адаптация изисква време и е различна за всяко дете .Продължителността на адаптацията зависи и от характера на детето, семейната среда, здравословното му състояние, както и от методите и подходите, които учителите и другите служители избират и прилагат по пътя на приобщаването на детето.

ПРЕПОРЪКИ И НАПЪТСТВИЯ КЪМ ВАС РОДИТЕЛИ:

- 1.Подготовката за раздялата трябва да започва от дома на детето. То трябва предварително да се подготви за мисълта за детска градина: разкажете му за детската градина, за това, че там ще намери приятели и ще играе с тях; заведете го до детската градина и го оставете да наблюдава как ; децата играят на двора, как се смеят и радват на връстниците си и на игрите с тях; вдъхвайте му увереност и сила;
- 2.Разкажете на учителите за индивидуалните особености на вашето дете, за навиците и уменията му; здравословното му състояние, навиците и уменията му за хранене и сън;

3.Давайте на детето любима играчка или предмет, който ще му вдъхва сигурност и спокойствие .Играчката е част от дома и семейството и го кара да се чувства комфортно.

4.Бъдете спокойни и уверени защото спокойният родител води спокойно дете .Разделяйте се с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо без да удължавате момента.

5. На раздяла не обещавайте неща, които няма да изпълните; следвайте стриктно ритуала, който сте си изградили за раздяла.

6.Много важни са емоциите на родителя при раздялата. Колкото по – плах и нерешителен е той, толкова по – тревожно е детето .Не се тревожете когато детето плаче.

7.Обяснете точно и коректно на детето си след кое събитие от деня ще го вземете от детската градина. Така то няма да е тревожно кога ще го вземат , а ще очаква събитието.

8.Не променяйте правилата, които сте въвели при раздяла. Детето има нужда от твърди граници и правила.

9.Децата понякога се изморяват бързо от новите впечатления, новите дейности и многото хора .Ако детето е нервно и неспокойно това означава, че има неудовлетворени потребности. Не търсете причините затова само в детската градина. В този случай вие трябва да го прибирате по – рано от градина, проявявайте търпение към капризите му – те възникват от натоварване на нервната му система. Не му се карайте, а насочете вниманието му към нещо по – интересно.

10.Хвалете детето за всяко постижение, бъдете търпеливи към неуспехите и грешките му. То се нуждае от подкрепата на семейството си, само така детската градина ще се превърне в място, където то ще се чувства комфортно и на място и вие ще сте спокойни в изпълнението на служебните и личните си ангажменти.

11. След като се запознаете с режима на детската градина за по – лесна адаптация е наложително и вкъщи.

12.Менюто вкъщи преди постъпване в детската градина да е максимално близко до това в детската градина, защото често се наблюдава, че детето не желае да идва на детска градина и заради храненето там.

13.Важно е редовното ходене на детска градина - нужно е детето да свикне с мисълта, че всеки от семейството има задължения, а неговите са да ходи на детска градина.

14.Включвайте детето в подготовката за детска градина – подреждане на раницата с необходимите и любими неща.

15.Облеклото и обувките на детето трябва да са удобни и лесни за обличане и обуване, за да не затрудняват детето и да му причиняват тревога и дискомфорт.

16. В детската градина се усвояват навици за самообслужване, а това изисква усилия и време. Затова изградените в семейството начални умения и навици за самостоятелност улесняват адаптирането в новата обстановка и среда.

17. Осъществяваният ежедневен контакт с родителите трябва да е доброжелателен и основан на взаимно доверие и партньорство. Когато децата усещат тези отношения се справят по – лесно в процеса на адаптация и приобщаване.

18. Изключително важна е положителната нагласа на родителите към детската градина. Ако вие вярвате, че тя е най – доброто място за детето, така ще мисли и то.

19. Научете детето отрано на добри обноски и използване на възхвалните думи. Колкото и малко да е детето то може и с жестове да ги употребява и показва. Поощрявайте детето с „браво“, „ти можеш“, „благодаря“ и др.

20. Децата са нашето огледално отражение, те подражават, затова внимавайте в поведението и думите си.

Моделът за адаптирането на детето при първоначалното му постъпване в ДГ „Незабравка“- с. Горна Митрополия е предназначен за родителите, медицинските сестри в детската ясла и педагогическите специалисти, които работят с деца в група на детска ясла и първа група в детската градина.

Целта му е при активно взаимодействие между детската градина и семейството да се постигне бърза и безболезнена адаптация на новопостъпващото дете чрез уеднаквяване на подходите и обогатяване познанията и уменията на възрастните за особеностите в развитието на детето в ранна възраст.

В резултат моделът трябва да допринесе за постигане на целта, да направи по – уверени, спокойни и детето, но и родителите и персонала. В този специален момент от живота на детето е от особено значение отношенията на доверие, подкрепа и сътрудничество между родители и персонал в името на отглеждането и възпитанието на щастливо и уверено в своите възможности дете.
